

Monumentnummer*: 517383

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 november 2001
Kadaster deel/nr 82752/197

Woonplaats* Leermens
Gemeente* Eemsdelta
Provincie* Groningen

Kadastrale gemeente* 't Zandt
Sectie* B
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 823

Omschrijving**

Inleiding

PASTORIE opgetrokken in een Ambachtelijk-traditionele stijl. Het voorhuis van de pastorie werd in 1880 gebouwd. Hiervoor werd de oude weem deels afgebroken; het achterhuis uit omstreeks 1700 bleef staan. Rond 1970 kwam de Hervormde pastorie in gebruik als woonhuis. In 1992-1995 werd het hele pand gerestaureerd door de architecten Van der Veen en Bos uit Groningen.

De pastorie is gelegen aan een weg die dwars over de wierde loopt, op een ruim stuk grond dat deels is omgracht en omgeven door essen en esdoorns. Aan de zuidzijde ligt een boomgaard. De oprit, gelegen rechts aan de voorzijde, wordt afgesloten door een uit 1880 stammend TOEGANGSHEK, bestaande uit vier decoratieve betonnen pijlers met afgeronde top waartussen een ijzeren hekwerk van regels en spijlen met pieken; centraal twee bewegende delen; aan de zijkanten decoratieve ijzeren vleugels.

Omschrijving

PASTORIE bestaande uit een BLOKHUIS met ACHTERHUIS.

Het één bouwlaag hoge, deels onderkelderde symmetrische BLOKHUIS op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rode baksteen en wordt gedekt door een afgeplat schilddak waarop geglazuurde zwarte Friese golfpannen; vier gemetselde schoorstenen; houten kroonlijst. De gevels worden geleed door getoogde T-vensters onder een strek en gemetselde pilasters.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De entree in portiek bevindt zich in het middenrisaliet van de voorgevel (oostzijde) en bestaat uit twee houten paneeldeuren waarin gietijzeren panelen met getoogd bovenlicht onder rollaag; drie treden hoge hardstenen stoep; in de zijmuren van de portiek een gepleisterde nis; in de gevelsteen links van de entree 'Herbouwd in het jaar 1880' en rechts 'Kerkvkd K. Doornbos, K. Boukema, B. Venhuis'. Boven de entree is de gevel doorgetrokken en wordt beëindigd door een houten kroonlijst waaronder een houten balkon ondersteund door houten decoratieve consoles; houten en gietijzeren balustrade; twee houten deuren met halfronde bovenlichten onder rollaag; aan de zijkanten een driehoekig venster met decoratieve roedenverdeling. Aan weerszijden van de entree twee T-vensters en pilasters op de hoeken.

Aan de zuidzijde vier T-vensters en vier pilasters.

Aan de achtergevel (westzijde) is het achterhuis aangebouwd.

Aan de noordzijde een houten paneeldeur met getoogd bovenlicht waarvoor een rood bakstenen stoep, vier T-vensters, twee keldervensters met diefijzer en vier pilasters.

Het ACHTERHUIS op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rood/bruine bakstenen en wordt gedekt door een schilddak waarop zwarte Friese golfpannen; muurankers.

Aan de zuidzijde een houten paneeldeur met getoogd bovenlicht onder strek, een zesruits venster en twee H-vensters onder rollaag. In de achtergevel (westzijde) een zesruits en twee vierkante vensters en een niet-originele deur en venster. Aan de noordzijde drie zesruits vensters onder rollaag. Aan de oostzijde een opgeklampte houten deur onder strek en twee zesruits vensters onder een strek; houten kroonlijst.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: in de hal het gestucte plafond en de houten tochtdeuren waarin gekleurd glas met bovenlicht waarin een ijzeren decoratie, in de woonkamer de marmeren schouw waarboven gestucte pilasters en lijst, het gestucte plafond en de blinden, in de achterkamer de houten schouw en het balkenplafond.

Waardering

Pastorie en toegangshek van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een traditionele pastorie met voorhuis uit 1880 en ouder achterhuis in de provincie Groningen
- vanwege de sobere vormgeving en detaillering
- vanwege de hoge mate van gaafheid van exterieur en delen van het interieur
- vanwege de beeldbepalende ligging in het centrum van het wierdedorp Leermens

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Pastorie(K)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument